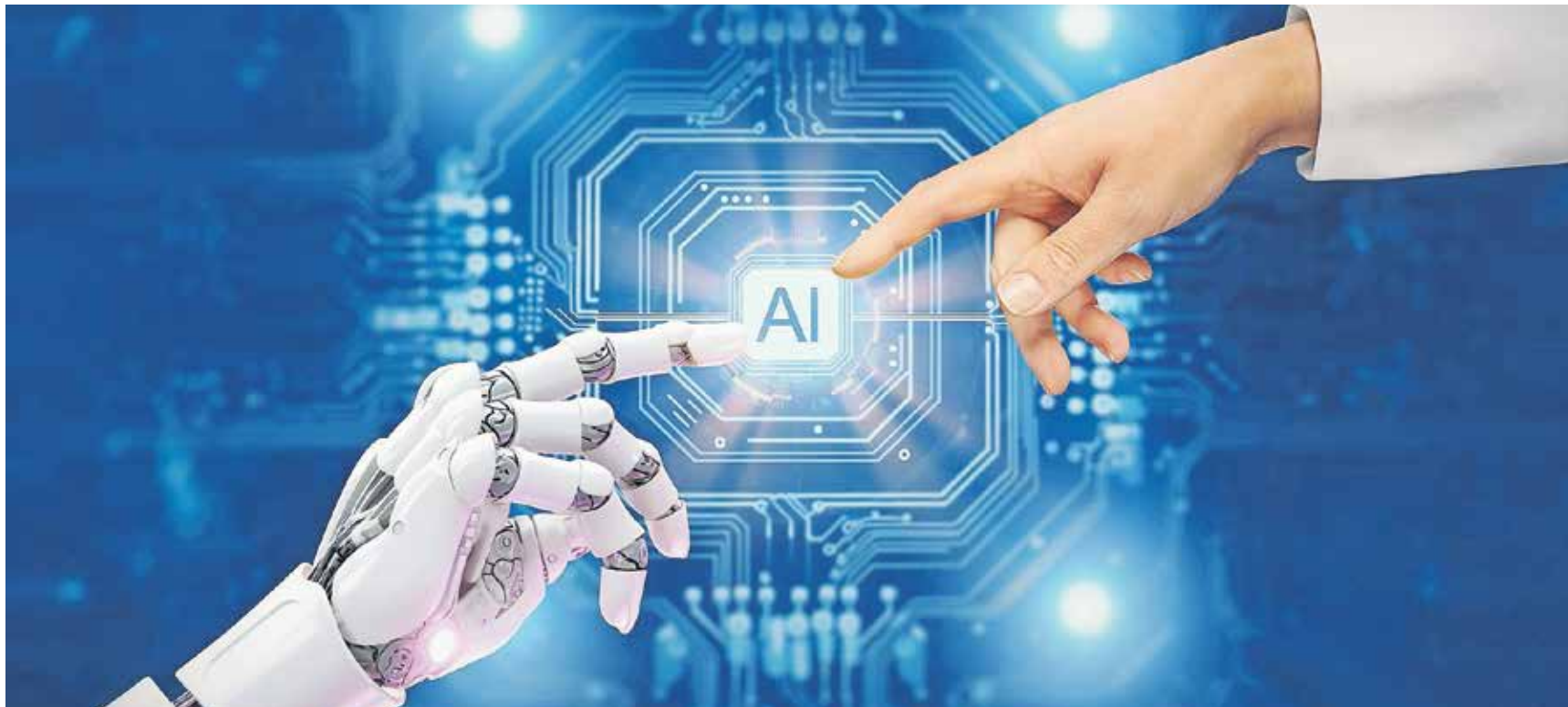

Zdravstvo na prelomu digitalne dobe

Prihodni teden Slovenija gosti zasedanje skupščine partnerjev evropskega projekta HealthChain, ki spodbuja uvajanje inovativnih digitalnih rešitev v medicino. V Ljubljani se bo zbralo 46 predstavnikov 19 partnerjev iz petih držav. Cilj: preseči vrzel med IKT in medicino ter tako pomagati bolnikom do boljše in hitrejske oskrbe.

✂ Tonja Blatnik

»V zadnjih 100 letih so zdravstveni sistemi postajali vse bolj industrializirani z modeli upravljanja, ki se pretirano osredotočajo na postopke, namesto da bi spodbujali boljše zdravstvene rezultate. Tehnologija in umetna inteligenca (UI) imata potencial za preoblikovanje zdravstvenih sistemov,« je prepričan dr. Ricardo Baptista Leite, predsednik Health AI, agencije za odgovorno rabo UI. Da to niso le besede na papirju, dokazujejo različne iniciative. Ena izmed njih je evropski projekt HealthChain, ki ga za Slovenijo koordinira SRIP Zdravje – medicina, Slovensko inovacijsko stičišče, sodelujejo pa Kirurški sanatorij Rožna dolina (KSRD) ter IT-podjetji Gospodar zdravja in Parsek. O dolgoročnih koristih projekta bo prihodnji teden izmenjevalo izkušnje 46 predstavnikov iz petih držav: Španije, Portugalske, Hrvaške, Nizozemske in Slovenije. Pred zasedanjem skupščine partnerjev projekta, ki je del programa I3 (Interregional Innovation Investment), je dr. Alenka Rožaj Brvar, direktorica Slovenskega inovacijskega stičišča in SRIP Zdravje – medicina, izrazila zadovoljstvo nad tem, da smo v Sloveniji uspeli povezati kompetentne partnerje, ki že aktivno rešujejo konkretne izzive. Končni cilj projekta je izboljšati izvajanje zdravstvenih storitev, natančneje: skrajšati čas hospitalizacije s povprečno 7 dni na 2 dni pri posegih zamenjave kolka pri starejših

Zdravstvo predstavlja točko, kjer se združujejo inovativne tehnologije, javne potrebe in gospodarski razvoj. © iStock

pacientih, ne da bi pri tem ogrozili varnost pacientov. Zato sta razvoj in izvajanje inovativnih psihosocialnih in tehničnih pristopov, ki prispevajo k zanesljivosti storitev in zmanjšujejo psihosocialne izzive bolnikov, nujna.

Varno, učinkovito, hitro

Konkretno: pri menjavi kolčne proteze je ležalna doba zelo kratka, bolnik pa pride na kontrolo k zdravniku šele po 14 dneh. Vmes je brez ustrezne zdravniške pomoči. Partnerji projekta izdelujejo aplikacijo Mobilna izkaznica zdravja Gospodarja zdravja. V projektu bodo bolniki ali njihovi skrbniki s pomočjo te aplikacije lahko varno komunicirali z zdravstvenimi izvajalci, uporabljali storitve na daljavo in dobili podporo tudi doma. V primeru neželenega poteka ali težav bodo izvajalci obveščeni in bodo bolnika lahko usmerjali. Prof. dr. Vojko Flis je za Kirurški sanatorij Rožna dolina dodal: »Aplikacija bo zmanjšala tudi število obiskov pri zdravniku. Bolniku bo prihranila pot do zdravnika – za starostnike je to običajno kar majhen podvig – ambulanto

Zdravje je tudi vir zaposlitev – med desetimi delovnimi mesti v državah OECD več kot eno pripada področju zdravja.

pa bo razbremenila in prihranila več časa za bolnike, ki potrebujejo pregled v živo. Hkrati bo aplikacija povezana s sistemom za naročanje, ki že sedaj v Kirurškem sanatoriju Rožna dolina deluje na bolniku prijazen in hiter način.« Partner konzorcija HealthChain, Gospodar zdravja, prav tako omogoča učinkovitejšo, hitrejšo in kakovostno izvajanje zdravstvenih storitev. Mag. Gorazd Hladnik, strokovnjak za menedžment in razvoj zdravstva, je povedal, da bodo bolniki z endoprotezno oskrbo kolka s pomočjo mobilne izkaznice »upravljali svoje zdravje. Ves čas, pred in po operaciji, bodo na daljavo povezani z izvajalcem zdravstvene storitve KSRD. Aktivno bodo vključeni v proces zdravljenja in pridobili bodo za to potrebna znanja. Ob neprekinjenem spremljanju se bodo počutili vključene in varnejše.«

Da gre za aktualno rešitev, dokazuje tudi usmeritev EU. Evropski parlament je namreč 24. aprila letos sprejel uredbo o evropskem zdravstvenem podatkovnem prostoru (EHDS). To je eden osrednjih gradnikov močne evropske zdravstvene unije, ki bo opolnomočil posameznike po vsej EU, tako da jim bo dal večji nadzor nad njihovimi zdravstvenimi podatki. Ljudje bodo lahko lažje dostopali do teh podatkov in jih delili. Pri razvoju naprednih rešitev, ki pomembno prispevajo k digitalizaciji zdravstva, je aktivno tudi podjetje Parsek. »S promocijo in napredkom digitalne transformacije pridobivamo vsi igralci v panogi na vseh evropskih trgih, posebej pa to čutijo pacienti,« je dejal Gašper Čehovin. Za preseganje vrzeli med informacijsko tehnologijo (IT) in medicino je »potrebno voditeljstvo. Treba je hitro vpeljevati inovacije, potrebno je strokovno izobraževanje zdravstvenega kadra in kadra v oskrbi, potrebna je digitalizacija, potrebne so socialne inovacije,« je cilje zaokrožila dr. Rožaj-Brvarjeva.

Eno od desetih delovnih mest

Zdravje je tudi vir zaposlitve – med desetimi delovnimi mesti v državah OECD več kot eno pripada področju zdravja. Francesca Colombo, vodja zdravstvene divizije pri OECD, ki bo sredi junija nastopila na konferenci na IEDC – Poslovni šoli Bled, posvečeni tej tematiki, je prepričana, da vlaganje v učinkovitejšo zdravstvene sisteme, na primer v njegovo digitalno preobrazbo, prinaša tudi zdrave gospodarske učinke. Po podatkih ministrstva za zdravje RS gospodarstvo iz letnih prihodkov za razvoj in vzdrževanje informacijsko-komunikacijskih tehnologij (IKT) namenja od 6 do 10 odstotkov sredstev. Glede na to, da je za storitve v zdravstvu zbrano več kot 4 milijarde evrov, bi torej v IKT morali vlagati (za investicije in vzdrževanje) okrog 350.000.000 evrov letno. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije izvajalcem v javni zdravstveni mreži namensko nakaže skupaj nekaj manj kot 7 milijonov evrov za neposredno vlaganje v IT, izvajalci pa od svojih prihodkov za IKT namenijo manj kot 2 odstotka sredstev. ✕

ODNOSI / DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

Delo in zasebno v ravnovesju

Certifikat družini prijazno podjetje v Sloveniji podeljujemo od leta 2007. Prejelo ga je že več kot 300 podjetij.

✂ Tonja Blatnik

Nosilec postopka je inštitut Ekvilib, ki postopek izvaja z ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Vodja certificiranja Petra Hartman pravi, da v zadnjem času, zlasti po pandemiji covida, podjetja niso bistveno spremenila svojega odnosa do družini prijaznih ukrepov, so se pa morala prilagoditi glede seznanjanja z ukrepi. »Še bolj intenzivno predstavljajo ukrepe, ki jih ponujajo zaposlenim, in to že pri zaposlovanju. To je pomembna tema prvih razgovorov za zaposlitev. Številna tako bodočim sodelavcem izčrpno predstavljajo podjetje, vse ugodnosti, ki jih zaposlenim omogočajo, ter tudi svoje vrednote, med katere seveda

sodi tudi naklonjenost družini oziroma spoštovanju zasebnega življenja zaposlenih.« Na Ekvilibu opažajo, da se podjetja veliko ukvarjajo s področjem dobrega počutja zaposlenih, tako fizičnega kot psihičnega. Veliko se posvečajo promociji zdravja na delovnem mestu. Začela se je detabuizacija psihološkega svetovanja. »Naraščata tako uporaba kot tudi odločanje podjetij za ta ukrep,« je povedala Hartmanova.

Ta teden so podelili pet osnovnih certifikatov (Ipros, Koncern Sintal, Result, Skupina Porsche Finance Group Slovenia, SPL in Varstveno-delovni center Kranj) in 11 polnih certifikatov (Anton Blaj, Dom počitka Mengeš, Dom upokojujencev Vrhnika, Engrotuš, Kovintrade, Novartis pharma services inc., podružnica v Sloveniji, Skupina Nova panorama, Steris ast, Telemach Slovenija in Varovanje Galekom). Skupaj zaposlujejo več kot 6300 ljudi. Štiriindvajset podjetij in organizacij pa je prejelo posebno zahvalo za širjenje kulture družini prijaznega podjetja. ✕

PREZRTE PANOGI / NA DOMAČEM PRAGU

Pivovarska revolucija ustvarja službe

Kako kraft pivovarne v lokalni skupnosti skrbijo za povezovanje in ustvarjanje delovnih mest?

✂ Tonja Blatnik

Pivovarska scena je pred desetletjem prevzela Slovenijo, danes pa vodilne slovenske kraft pivovarne še intenzivneje razvijajo pivovarsko kulturo v naši državi. Kot taka panoga postaja vse bolj tvoren del gospodarstva, turizma in ustvarjalca delovnih mest. Po podatkih GZS je v Sloveniji okoli sto pivovarn. Jure Zlobko iz Pivovarne Reset v Brežicah pravi, da so kljub temu, da so novi na trgu (začeli so leta 2020), eden največjih zaposlovalcev v svojem kraju. Trenutno imajo odprtih pet delovnih mest, njihova ekipa pa šteje 20 ljudi. Predani posamezniki stojijo v ozadju prav vseh šestih vodilnih slovenskih kraft pivovarn, to so Pivovarna Pelicon, Green Gold Brewery, Bevog, Maister

Brewery, Reset Brewery in Tektonik. Medsebojno se podpirajo, kar so dokazali tudi v torek, 14. maja, ko so v ljubljanski pivnici Lajbah predstavili svoj pionirski projekt Teden kraft piva, ki poteka med 16. in 26. majem. »Pivo še zdaleč ni samo pijača, ki jo pijemo ob dobri tekmi,« pravi Anita

Lozar iz Pivovarne Pelicon. »Povsem samozavestno se postavi ob bok gastronomiji in vinu pri cilju Slovenija – kulinarčna destinacija. Vsaka takšna skupnost si zasluži pozornost in podporo javnosti,« pa pravi Lior Kochavy, vodja projekta Pivo & Burger Fest, ki bo 25. in 26. maja. ✕

Kraft pivovarji so pivovarji z obrazom. To so pivovarne, pri katerih natančno veš, kdo stoji za pivom in kaj zagovarja. ✂ Teden kraft piva